

تأثیر تدبیر غذایی بر مصرف انرژی و پروتئین (Nutritional Wisdom)

سید علیرضا جعفری صیادی^{۱*}، سید عبدالحسین قاسمی^۲، نسیم فرنودیان^۲

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ۲ _ عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان، ۲ _ دانش آموخته‌ی

مهندسی علوم دامی موسسه‌ی غیرانتفاعی تجن

نویسنده مسئول: سید علیرضا جعفری صیادی

arjsayadi@yahoo.com

چکیده

از هفت تیمار غذایی که دارای سطوح کاهشی پروتئین بودند به همراه مصرف آزاد کنجاله سویا برای بررسی تدبیر غذایی در جوجه‌های گوشتی بر مصرف انرژی متابولیسمی و پروتئین خام استفاده شد. برای حذف اثر جنس و وزن اولیه از جوجه‌های تفکیک جنس شده با وزن مشابه یکسان استفاده گردید. اثر تیمار غذایی بر مصرف انرژی و پروتئین براساس دوره پرورش و نوع خوراک معنی‌دار بود ($P<0.05$). بررسی رفتار تغذیه‌ای جوجه‌ها نشان داد که رفتار تنوع طلبی جوجه‌ها در بعضی تیمارها مؤثرتر از تدبیر غذایی بود و جوجه‌ها با مصرف بیشتر کنجاله سویا به تأمین رفتار تنوع طلبی تمایل بیشتری نشان دادند. در مجموع نتایج مبین آن بود در صورت ادامه آزمایش‌های مشابه و بررسی دو رفتار تغذیه‌ای تدبیر غذایی و تنوع طلبی، امکان حداکثر نمودن تأمین موادمغذی با استفاده از توانایی رفتاری جوجه‌ها در مصرف انتخابی جیره‌های مطلوب وجود دارد.

کلمات کلیدی: جوجه گوشتی_ تدبیر غذایی_ رفتار تغذیه‌ای و انتخاب جیره.

The effect of nutritional wisdom on intake energy and protein

Abstract

The experiment was with seven treatments and chicks were on base weight and sex same. The treatment groups were different level dietary crud protein and soybean meal was free for consumption. The effect of treats were significant on intake energy and protein ($P<0.05$). The results has show that in some treats behavior seeking feed intake in broiler chickens is more effective of nutritional wisdom, because chicks were consumption more of soybean meal. Key words: broiler chicken_ nutritional wisdom_ feeding behavior and select diet.

مقدمه

در پرورش جوجه‌های گوشتی، افزایش وزن از اولویت‌های فعالیت اقتصادی است. افزایش وزن به صورت ساده به عنوان تفاوت وزن اولیه و وزن ثانویه در مدت زمان معین تعریف می‌شود(۴). تا دهه گذشته افزایش هر چه بیشتر این شاخص نشان دهنده مدیریت مطلوب پرورش بود، اما زمانی که هدف از پرورش جوجه‌های گوشتی به سمت افزایش وزن می‌تنی بر تولید عضله (پروتئین) میل نمود، مدیریت پرورش و به ویژه مدیریت تغذیه دچار تغییرات قابل توجهی گردید(۵ و ۹). در چرخه-های متابولیسمی، ساخت پروتئین از جمله چرخه‌های انرژی بر است. پروتئین ساختی بعد از جذب اسیدهای آمینه از دستگاه گوارش دارای دو مرحله با اهمیت (ساخت و تجزیه پروتئین) است. در واقع اگر ساخت پروتئین بدون مرحله تجزیه آن صورت می‌گرفت، افزایش وزن حاصل از پروتئین سازی بسیار بیشتر از رکوردهای فعلی بود، ولی در هیچ حالتی از شرایط فیزیولوژی بدن ساخت پروتئین بدون تجزیه هم‌زمان نیست، به همین جهت در افزایش وزن مبتنی بر پروتئین یک وجه مهم توجه به ساخت پروتئین و یک وجه مهم دیگر جلوگیری از افزایش تجزیه پروتئین است. به عبارت دیگر افزایش وزن مبتنی بر پروتئین به تفاوت بین میزان ساخت و تجزیه آن برمی‌گردد. یکی از با اهمیت‌ترین دلایل تجزیه پروتئین، ناشی از اسیدهای